

Szerkesztői szállás
Belső-írányozás 21. szám, hova a
lap szellemi részét illető közlemé-
nyek czimzandók.
Az értékes cikkek díjaztatnak.
Kéziratok nem adnak vissza.
Előfizetési díj:
Egész évre 12 frt.
Félévre 6 „
Negyedévre 3 „
Egy hóra 1 „
Megjelenik minden nap, az ünne-
pekét követő napok kivételével.

K E L E T

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPI LAP.

Kiadó-hivatal;
Stein János könyvkereskedése, ho-
va az előfizetések s hirdetések
küldendők.
Hirdetési díjak:
Negyszer hasábozott garmond sor ára 6 kr.
Helyedj minden hirdetés után 30 kr.
Nagyobb és gyakori hirdetéseknek külön
kedvezményt is nyújt a kiadóhivatal.
Hirdetések felvételnek:
Bécsben: Oppel Alajosnál (Wollzeile 22
Haseenstein és Voglernél (Neuer
Markt 11.)
Pesten: Lang Leopoldnál (Erzsébet-
tér 9 szám emelet.)

„KELET”

előfizetési feltételei:

Egész évre 12 frt. Negyedévre 3 frt.
Félévre 6 frt. Egy hóra 1 frt.
Egyes szám ára 5 kr.

Az előfizetési pénzek — legczélszerűbben pos-
tai útvánnyal — Kolozsvárra, Stein János könyv-
kereskedésébe küldendők.

A „Kelet” kiadóhivatala.

Eszmék a megyéről.

II.

(D.) Korunk a szédelgésig az anyagi irány
felé haladt, és ez irány hatása annyira megdöbben-
tőleg hat a mi nemzetünkre is, hogy már-már az
eszét, sőt a szívet is pénzlábra kezdjük állítani;
díjt és jutalmat kívánunk a legszentebb szolgálatért,
melyeknek más időkben önmagukban volt jutalmuk;
szeretünk elől eldugjuk sebeinket, melyeket becsü-
letének védelme közben kaptunk ellenétől, s a hazánk-
ért nyert sebeket felmutatjuk s követeljük, hogy
fizesse meg pénzzel érette türt szenvedéseinket.

Őseink, midőn a király a véres kardot végig
hordoztatta a hazán, eladták igás marháikat is, hogy
fegyvert s harczkészleteket szerezzenek be s így
rohantak, életüket dobva a halál koczájára, semmit
sem kíméltek ők a szent haza védelméért. És év-
ezred alatt soha sem történt, hogy áldozatait s ki-
ontott véréit egyetlen magyar is felhántorgatta volna
hazájának; visszavonult a hős a kivívott béke után
csöndes barázdái mellé, és hálát adott az Istennek,
hogy megmentve láthatta kedves hazáját, habár a
háboru viharai feldúlták minden vagyonát, s kettőz-
tetett szorgalom kellett az élet végszükségleteinek
is megszerzésére.

Ott bujdosnak Rodostó szomorú emlékü vidé-
kein dicső nagyapáink, s hányszor ismétlődött szí-
vökben szelleműs vezérök proclamatiojának kezdő
szavai: „recrudescent vulnera”; és midőn a haza
megfogyva bár, de törve nem, alkotmányos jogait a
kiegyezkedés határai közt visszavivhatta, a nagy
nevű vezérek, mint az alkotmány közkatonái, köve-
telés nélkül teljesíték oly fényes mult után gyak-
ran igen szerény körben hazájok iránti tartozásukat.

És hogy oly kicsiny nép oly óriás népfajok
közt még akkor is alkotmányos szabadságban volt
képes magát fentartani, midőn csaknem egész Eu-
rópát a középkor sötét doemona által kifejlett szol-
gaság lepte el; azt a mi nemzetünk a köztevékeny-
ségbeni szívósságának, és sok részben cynicus nagy-
ságának tulajdoníthatni, mert nálunk a washingtoni
szellemek nem hiányoztak; akárhány ember, a ki
tegnap vezér volt, holnap tudott megint egyszerű
szántó-vető lenni; mert nem magát szolgálta a ma-
gyar, hanem hazáját; nem saját dicsőségére töreke-
dett, hanem hazája dicsőségére.

Épen ezen, a hazáért mindent áldozni kész
szellem fejlesztette ki nálunk a nobile officiumok
rendszerét, mely az államháztartás minden izét át-
hatotta, s így a közszolgálat iránti lelkesedés és
kedv a legmagasabb rétegekből kiindulva, áthatotta
a legalsóbb rétegeket is, a közszellem átjárta az
egész politikai nemzetet, s e közszellem adta meg
municipális életünk erejét és varázsát.

Jól belátom azt, hogy a jogegyenlőség kimon-
dása után sok mindenben lényeges változásnak kel-
lett történni; jól belátom, hogy az élet terhei min-
denkitől mit követelnek; s jól tudom, hogy csaknem
minden hivatal, gazdaság stb. professio lett ma, s
így a nobile officiumok iránt is túlkövetelésekkel
nem lehetünk.

És a mint már más alkalommal el is mondot-
tam, illeten követeléseink nem terjedhetnek ki a
megye administratioja terénj szolgálatokra; ma a
közszolgálatban levőket kellőleg kell fizetni, mert a
hivatal terhei ugye be vannak osztva, hogy az egyes
erőt más életmódoktól egészen elfogják, és nézetünk
szerint végtelenül téves úton járnak azok, a kik a

hivatalos szolgálatokat akarják nobile officiumoknak
tekinteni; kegyelemszolgálatlalt administrálni nem le-
het, s a megye életrealósága épen abban jelent-
kezhetik, ha meg tudja mérni, hogy a kiktől foly-
tonos szolgálatot követel, azoknak kellő kárpótlással
is tartozik; de magának a gazdának nem kell ig-
norálni a köz iránti nemes tartozásokat, nem sza-
bad az apathia kényelmes köpenybe burkolódzva,
vagy duzzogva azon, hogy a világ folyása sok min-
denben nem a mi gustusunk szerint megy, vissza-
vonulni a közdolgoztól, de ellenkezőleg lelkesednünk
kell azon kör ügyei iránt, a melyben élünk, bár-
mely kisszerűeknek tünjenek fel azok talán sokkal
nagyobb szerű emlékeink mellett; kell hogy a köz-
szellem sarkalljon minket a legelemibb munkára is,
s ha nem vagyunk többé vezérek, hanem lettünk
szántóvetők, fehér kezünket még a föld durva sa-
rától sem kell féltetnünk, s épen oly erős akarattal
kell betöltenünk a legszerűebb tért, a minővel a
legfényesebbet betölteni készek lennünk.

Ha így a közszellem serkentő szózata felébred
lelkünkben és így mi az elől el nem zárjuk halló
érzékeinket, közreműködésünk és tevékenységünk ál-
tal egy alkotmányos pezsgő élet kezd hazánk min-
den részében kifejlődni, s azon, habár magokra cse-
kélyeknek látszó apró ügyek, melyek a municipalis
tevékenységre vannak átbizva, felettébb fontosokká
fognak válni az egészre nézve; mint ama búzaszem,
melyet durva kezével az egyszerű szántóvető vet el,
kevés nagyot igényelve munkájáért, végre is, mint
életadó eledel jelen meg a királyok asztalán: ugy
azon csekélynek látszó munka, mit a megyei zöld
asztalnál végezünk, oly homokszemét fogja képezni
a nagy egésznek, melynek milliárdjaiból a közös
haza jólléte s virágzása emelkedik ki.

Nem szabad tehát különbösnünk lennünk azon
nobile officiumok iránt, melyekre a megyei élet fel-
hívja a haza polgárait; a községi életnek szentelt
napjaink, óráink s ezekre áldozott filléreink hatás-
sal leendnek azon területek virágzására, a hol ne-
künk is élnünk kell, s melyeknek jólléte így a
mi jóllétünkre is visszahat.

Román lapszemle.

A „Gazeta Transilvaniei” „Még a tizenegyedik órában
is,” czim alatt felhívást bocsát közzé az összes román lelké-
szek és tanítókhöz, melyben a közelgő megyei szervezésnél
a legnagyobb tevékenységre szólítja fel a véget, hogy a
román nép jogainak megvédésében közreműködjenek, s
a megyei választások alkalmával a népet felvilágosítsák,
nehogy valaki a választók vagy bizottmányi tagok közül,
önhibája miatt, kimaradjon. Felhívja Alsó-fehérmegye ro-
mán lelkészeit s tanítóit, hogy iparkodjanak a virilisek
közéjutni, a mi annival könnyebb, mert adjuk kétszere-
sen számítván, — 28—29 frt adó mellett megtörténhetik.
Ugyancsak a Gazeta augusztus 1-én kelt vezércikkében
írja: A jogegyenlőség nálunk épen oly satyra a valóság-
ban, mint milyen holt betű az arra vonatkozó törvények.
„Ugyis lesz az mindaddig, míg oly nevelő intézeteink
nem lesznek, ifiaink kiképzetésére, melyeknek az vezérelvük
hogy a fiatalságból szilárd jellemű, s oly férfiakat képe-
zenek, a kik senki mástól ne függenek mint a törvénytől,
s az igazságos bíráktól, így kell tenni a népneve-
lés érdekében is, a mely nálunk az elnyomatás miatt oly
nyomorult állapotban sinlik.” „Tapasztaltuk eddig, hogy
a magyarok protectionális rendszere mily határtalan; meg-
indulással és fájdalommal láttuk, mint mellőzik solid és
képes férfiakat, meglehet hogy csak azért is, hogy a
kormány kegyeltjeinek helyet csináljanak, valjon ugyane-
zen protectionális szerepet fogják a küszöbön álló szerve-
zéskor is használni? S ha igen, mi lesz akkor mi belőlünk
románokból?” A becsületességet, szilárd jellemet és képe-
séget keresni kell, s nem nemzeti gyűlölség miatt meg-
vetni s mellőzni.

A Federatiunea „még egyszer a brassói ünnepély”
czim alatt megjelent cikkében a következő három kérdést
teszi fel: Mit csináltak, mit akartak csinálni és mit mon-
dának (ők), hogy csináltak a brassói testvérsülési ünne-
pély létrehozói? megfelel erre, — mond a nevezett lap a
románság közvéleménye, mely az egész dolgot szemfény-
vesztésnek tekinti.

A románság elítélte az ünnepély rendezőt, és ők a
helyett, hogy hibákat belátva megadták volna magokat,
— eleintén dühösködve, később kihívólag mindinkább uj-
jat húztak a nemzettel. Helyi érdekről, félreértésről stb. csakis
az igazról nem beszéltek. Mártirokat akartak csinálni, no-
ha tudták, hogy a románságnak arra szüksége nincsen. A
románságnak van politikai elve, és szent, ezt helyi érdekért
feláldozni nem lehet, s soha egy román sem fogja tenni.

A „Telegrafu Romanu” a politikai helyzetről el-
mélkedve így ír: „Négy hosszú évszázad megtanította a
románságot, hogy abstract ideakkal nem lehet a nép elő-
menetelén segíteni, s azon fiistios hősök regényes képze-
lődései, a kik ábrándjaikért a nemzetet a legnagyobb ve-
szélynek is kiteszik, mint az utolsó négy év bebizonyította,
a románnép szabadsága s előre menetelének a legnagyobb
hátrányai s akadályai voltak. Az utolsó négy évszázadban
elszigetelten élt a románság. Most azonban ennek már ér-
telme nincsen. Nem kell erősen csodálkoznunk a mult fe-
lett, hogy a románnépre oly végzeteljes volt. Az a közép-
kori barbárság s uralomvágy szüleménye lévén, azért
senkit sem lehet okozni. Most szerencsétlenségünk oka, a
feudalismus megszűnt, most vannak törvényeink, — olya-
nok a milyenek — melyek legalább elvben előismerik a
nemzeti egyenlőséget.

Azt mondhatják talán, hogy azok a törvények is
lenyűgözők reánk nézve, s hogy ezek is a feudalismus
folytatásai, a melynek multja reánk most is nehezedik.
Ez igaz azonban minden olyan elv, mint a jogegyenlőség
el van fogadva, akkor kötelességünk azt gyakorolni, s oda
működni, hogy minél hamarabb megmenekedjünk a sötét
mult maradványaitól. Azt vetik talán föl, hogy ez mind
hasztalan, mert ama törvényektől, melyek a mult maradvá-
nyai, nem egy könnyen fogunk megmenekedni, mivel azok
éppen az okból tartattak fenn s hozattak újból, hogy
folytassák azt a működést, mely elnyomatásunkra szüksé-
ges. Jól van. Hát ez esetben mit csináljunk? Varjunk,
míg az idegenek megsajnálkoznak rajtunk, s kedvezőbb
törvényeket hoznak? Melyik azon nemzet, a mely ilyen
tétlenségben képes maradni? Igaz hogy sokszor hallottuk,
hogy a magyarok igazságtalanok a románsággal szemben.
Nem tagadjuk, sőt bár fájdalommal mi is elősmerjük,
hogy főleg az erdélyi románsággal szemben, nagyon igaz-
talanul viselik magokat.

Azonban melyik nemzettől várhatnánk irányunkba
jobb magaviseletet? A szászok vagy a szerbek?

Ezekről nem, hanem nekünk, el kell fogadni a hely-
zetet, s oda iparkodnunk, hogy azon könnyítsünk, s a
bennünket lenyűgöző törvényeket a jogegyenlőség valódi
alapján megváltoztassuk.”

BELFÖLD.

M.-Vásárhely. aug. 6-án.

(Utcza-szabályozási munkák, építkezések, és újra a vasut.)

Jelen évi május hó elején némi életjelekről irtam
volt, melyek városunk tevékenységi körében mutatkoznak.
Illőnek tartom most, midőn az akkor észlelt jelek
komoly tényekké kezdenek válni, arról is tudósítani e
lapok útján az olvasó közönségnek székely fővárosunk elő-
haladásá iránt érdeklődő részét.

Valóban az elmúlt hó 24-e megérdemli, hogy föl le-
gyen jegyezve városunk újabbkori történetének egy külön
lapjára, mert akkor indult meg itt tényleg egy pár fonto-
sabb utczaszabályozási munka, melyek régóta már legégy-
több mindennapi szükségseink közé tartozának, s hogy mind-
ez ideig sor nem került rájuk, annak oka leginkább ab-
ban feküdt, hogy a városnak nem volt módja, e szelfölötti
költéses munkák kivételéhez. Most azonban, midőn a szesz-
és sörárusági jog haszonbéré s a sok oldalról megtáma-
dott odiosus követetvám egyszerre nevezetes jövedelem for-
rást nyitottak a városi közönség számára, nem késett an-
nak képviselők a rég ohajtott és igen szükséges munkála-
tokat megindítani. A készen levő mérnöki terv és költségvetés
alapján már korábban megtartott a nyilvános árlejtés, a jelen-
eguralkodó drágasági viszonyok közt elég kedvezőnek monda-
tó eredménnyel. A jelentékeny föld-, kömives- és kövezé-
si-munkákat jóhitelű, gyakorlott vállalkozók vették ki, mi-
nek folytán legelsőbbben is a „Nagyköz” (eddig állapotá-
ban „lucus a non lucendo”) földmunkálatai vették kezde-
töket július 24-én, és pedig oly erélylyel, hogy már ma
alig 8 nap lefolyása után meg a helylakó m.-vásárhelyi
ember is alig ismer ez elhagyott zugutczára. A kisajátított
telekrészek korlátai, s a lebontandó épületek némely része
mintegy varázsütésre tűntek el; a régi ut mellett tátongó
mély árok már be van töltve s általában a tervbe vett
szabályozás oly lázas gyorsasággal foly, hogy annak még
a késő őszi nedvesebb időjárás előtti befejezését bizton
merjük remélni.

Egyidejűleg a Nagyköz megnyitásával vették mun-
kába a régi Baromvásár-utczá szállítást, a Sáros-
és Szt.-Miklós-utczá összefolyásánál, a székház és ref.
főiskola között eső meredek dombnak levágását, a Kazin-
cz-utczá dűlős feljárójának rectificálásával együtt; mely
munkák maguk nemében ély oly szükségesegek, mint az előb-
bi. De ugy tetszik nekünk, mintha a Sáros- Szt.-Miklós-
utczá, helyreállításnál valami előre nem látott, vagy figye-
lemre nem méltott akadályra bukkantak volna, mert
most, midőn egy nagy terüle a közvetlen felszedve, a föld
felturva, s 2—3 láb levágva van, egyszerre csak szű-
net álló be a munkában, a közlekedés nem csekély ká-
rára.

Ez idő alatt a kövezés is, mely városunknak minde-
z ideig egyik leggyengébb oldalát képezte, hatalmas lendüle-
tet vett. A „poklos-utczának” kis résznyünk mellett elvo-
nuló egyik ágát egészen újra követték; a „Sáros-utczá”
hiányosabb részeit kiigásították s jelenleg a folyton élén-

külő Hajó-s-köz van fölbontva és munka alatt, mely után a Kazinczi- (s tán a Fazakas-utca is) fog következni. Az igaz, hogy a kövezés most is a régi slendrián szerint történik s annak anyagát maig is az öklönyi nagyságu kövek adják; de legalább a város képviselői mutatják, hogy habhozották a drága kövezetvámot, tesznek is valamit annak jókarban tartásáért. És ez jobb semminél, nekünk pedig kötelességünk volt azt a nyilvánosság előtt constatálni.

A főnnebb elmondottakon kívül, a magánépítkezés terén is észlelhető némi mozgalom. A város minden főbb és jártabb utcáiban új épületeket látunk emelkedni, s habár a legtöbbnyire keskeny szalagalaku telkeken épülő új lakoknál (kevés kivétellel) még mindig a mélyen, hosszsan benyuló földszinti galandferek architektúráját látjuk érdeme feletti méltatásban részesülni, annyi mindenesetre tény, hogy a lakásszűkség és tűzvesélyesség csökkentésére lényeges befolyással leendnek ez új építkezések, mi magában véve már nem csekély haszon.

Nem tudom megállani, hogy tárgy- és eszmerokon-ságnál fogva a magyar keleti vasút kocsárd- m.-vásárhelyi szárnyvonalának építési munkáiról ne kockáztassak pár szót, habár csak e napokban láttuk is a „Kelet“ szerkesztői nyílt postájában egyik munkatársnak e tárgyra vonatkozó közleményét „ad acta“ téve; másnap pedig az „Ellenőr“-nek vizsgálató felvilágosításait olvastuk reprodukálva e lap hasábjain. Fájdalom, az a mit mondani akarunk nem épen oly reménygerjesztő s nem nagyon illik be a biztatások vidám keretébe. Alig 14 nappal ezelőtt magának a m.-vásárhelyi radnóti szakasz vezénylő főmérnöknek szájából hallottuk — tudakozódásainkra — azt a nyilatkozatot, hogy az anyagszer és kaviesszállító kis mozdony járását is meg kellett szüntetni Radnót és M.-Vásárhely között, mert Nyárádtól közelében 3—4 jelentékenyebb hid felszerkeztét kellett kiegészítés, javítás és fessmüvekkeli erősítés végett lebontani, mivel úgy a hogy azokat kedves emlékü angolaink nyakunkon hagyták, a nagy mozdonyok és tehervonatok csendes közlekedésére kellő biztosságot nyújtani képesek nem voltak! E mellett a környékünkön folyó munkának nem megvetendő százalékát azon folyton tartó tatarozási munkák emésztik fel ez idő szerint, melyeket a köhidlábnak a legelső télen (még használat előtt) kiporladozott üregei, csorbái foltozására kell fordítani. Tehát a látható, tényleges munkának jelentékeny része már késznek mondott művek javításából, elbontásából és újrakészítéséből áll. S ha ehhez hozzá vesszük még azon legújabb személyváltozást, mely az épen e percben tudomásomra jutott hír szerint az ottani osztályfőnökségben ismételve békövetkezett, megvalljuk, sehogy sem tudunk az „Ellenőr“-megnyugtatói akaró sorainak remény-niveaujára emelkedni! r. k.

KÜLFÖLD.

Kolozsvár, augusztus 10.

— Versaillesből érkező tudósítások megerősítik, hogy Thiers s a jobboldal között növekedik a feszültség. Ezen állapotnak következményei abban mutatkoznak, hogy a kormány kezd hajolni a baloldal felé. A „Liberté“ szerint több befolyásos jobboldali képviselő felszólította Thierst, hogy szakítson a baloldallal, és simuljon egészen a jobboldalhoz. Thiers azonban következőleg felelt ezen ajánlatra: „Uram! Önök nem akarják megérteni a július 2-diki szavazást. A monarchia lehetetlen Franciaországban, és Chambord gróf is lemondott róla. Nem akarom önöket megsérteni azzal, hogy feltegyem róluk, miszerint a császárság kalandjaihoz akarnak visszatérni. Az orleansi hercegeket is látták önök, és ennél többet nem kell mondanom.

A „KELET“ TÁRCZÁJA.

A tengeren.

Úti naplóból.

Egy reggel fölébredve úgy találtam, hogy (nem Byronból hódított idézetel őhajta hiuságom bevezetni e sorokat) ma hire-hamva sines már mindannak körülettem, mely még tegnap este körülvelt. Hová lettek a stralsundi nagy templom hatalmas, vén, góth ívei és komolyan emelkedő tornya, melyek egykor oly hosszan gunyolták Wallenstein tehetetlen dühét és elégedetten tekintettek a hatalmas szövetségesre, a messze nyuló tengerre? Ifjú korunkban volt az még, mondják ma az ódon falak, melyekre sok rémtörténetet irt kormával az idő. Hová lettek mind a hosszú, mohos bástyák, kapuk és várfokok, melyek egynehány százados öreg koruk dacára nem restellik napestig a tenger tükreben nézegetni magukat? Különben nincs is vén kornknál és nagy emlékeiknél egyebük, a miben hiuskodhassanak. Hajdanában nem egyszer felelték ők meg porosznak, francziának, még pedig derekasan; de az új hadi szerszámokkal, melyeknek feltalálása a mi korunk dicsősége, nem jó lenne kikezdeni nekik. Hát az a sok ember hová lett, a kik még tegnap este hemzsegték körülöttem? Hová a csupasz képű pommerni parasztok hatalmas lovaikkal, melyeknek lába eredetileg elefántoknak volt szánya; a nagy fejkötős uckermarki asszonyok tojásos kosaraikkal; a megszámlálhatatlan mennyiségű matróz-csomete, kik a tengerész-életből ugyan még eddig csak a viaszos vászon-kitilt ismerik, de azért oly rettenetesen füstölnek, mintha Cubát, Havannát és Portoricót rég megjárták volna; a kardjukat csörtető porosz tisztek, kik eljöttek ide, hogy dicsőségük hírét elhozzák a tengerig? Hova tűntek egyszerre mindezek?

Nem voltak sehol. Eltűntek, mintha elnyelte volna

A baloldal öt hó óta oly politikai tapintatot tanusít, hogy joga van résztvenni az ország kormányában. An vele tartok uraim.“ — Mennyi igaz e párbeszédből, azt nem tudjuk, de tény, hogy a versaillesi kormány érzi szükségét, mikép a baloldal támogatását bírja.

Sajnálatosnak tartjuk ellenben, hogy a balközép és a radikális republikánusok között nem bir létrejönni az annyira kívánatos egyesülés. Állítólag egyik részről Pelletan, másik részről Gambetta állnának leginkább utjában ezen egyesülésnek. Mindazáltal constatalnunk kell, hogy a Gambetta és Blanc pártvezérlete alatt álló radikális fractió több engedékenységet és előzékenységet tanusított az egyesülés kérdésében a mérsékelt republikánus baloldalnál.

Párisból sürgönyzik, hogy a haditörvényszékek ma hétfőn megkezdették tárgyalásaikat. Mindenekelőtt a főszereplők fognak megjelenni a haditörvényszék előtt. Így Ferré, Assy, Billioray, Lullier, Pascal Grousset, Courbet és Ulysse Parent. Kíváncsok volna, ha az ítéletek szelidek lennének, mert a vérből tulságos sok folyt már.

A francia miniszterválságnak Remusat kinevezése által történt befejezésével a francia lapok igen meg vannak elégedve, csakhogy Thiersnek szemére hányják, hogy kinevezéseivel úgy jár el, mint Napoleon: engedi beszélni a lapokat, s aztán egyszerre váratlan meglepetésben részesíti az országot. A „Journal des Debats“ így ír: „Goulard és Broglie hercegről volt a szó és senki sem gondolt Remusatra; de ámbár az új miniszter nem tagja a nemzet gyűlésnek, s kinevezése váratlanul történt, még sem kételkedünk, hogy a nemzetgyűlésben kedvezőleg fogadtatik. Az egész ország bizalommal látja, hogy külügyeink vezetése egy ily kitűnő férfira bízott, mint Remusat. A „Constitutionnel“ is úgy nyilatkozik, hogy „Thiers a külügyi tárczát nem bízhatta volna hivatottabb és méltóbb kezekre.“

Az „Univers“ kijelenti, hogy Páris javíthatatlan, ma is oly „esztelen és romlott“, mint azelőtt. „Fel kelle hagyni Párisal!“ mondja a híres „clerikális“ közlöny. „A nagy város a rendetlenség fővárosa és nem is lehet más, melyben csak a rendörök uralkodhatnak tartóssággal. Ily viszonyok között alig hihető, hogy a nemzetgyűlés Párisba menjen.

— A „Kreuzzeitung“ egy meghívást közöl „a német birodalom evangélikus féhainak szabad gyűlésére“, mely okt. 10-étől 12-éig fog Berlinben tartatni.

Ezen gyűlés a meghívás szerint a református hitelvek alapján fog állni.

Szívesen fogja körében látni Németország minden evangélikus hitelvekezeinek és egyháztartományainak hívóit, kik ama hitelveket elismerik, nemcsak papokat, hanem minden osztályu nem-papokat is. Elve s világosan konstataltatik, hogy az abban való részvét tagjainak sem vallási, sem egyházi tartományi állását semmikép sem fogja megszorítani vagy annak prejudikálni Sőt elvileg a nevezett gyűlés minden különbséget, mely az evangélikus egyház terén történelmileg és jogilag fönáll, tartózkodás nélkül el fogja ismerni s nem lesz más célja, mint hogy a szellemnek ezen különbségekben föltalálható, Isten szaván és a reformátori hitelveken nyugvó egységét élő öntudatra és kifejezésre hozza.“

— Az angol felsőház harmadik felolvasása után tehát mégis elfogadta a badseregreformra vonatkozó törvényjavaslatot. A nemes lordok tanácsosabbnak látták az engedékenységet s ezt saját érdekükben is helyesen tették. Russel lordtól a napokban egy érdekes mű jelent meg, mely Anglia külügyi politikáját tárgyalja a legutóbbi háromszáz év alatt. Legérdekesebbek természetesen a könyv azon részei, hol a dán háborúról van szó egész Németország egyesüléseig. A mi a francia-német háborút illeti, ugy Russel lord roszolja a császári kormány eljárását s az

őket a tenger, mely tegnap még oly csöndesen suttogett lábaimnál. Mikor jókor reggel cajtűm ablakán kitékintettem, abban reménykedtem, hogy most ugyanaz a kép fog nekem „jó reggelt“ köszönni, a melynek én az este „jó éjszakát“ mondtam. Azonban csalódtam nagyon. Az a kép csak képzeletemben tűnt fel még egyszer, mert a mit láttam, ott toronynak, bástyának és elefánt lábu lónak hire sem volt. Már jól benn voltunk a keleti tengeren. Azt a várost, melyben most vagyok, nem Stralsundnak hívják, hanem „Oscar“-nak. A hatalmas, két kéményű és két árbozcos postahájó, mely Stralsund és Malmö közt, az északi német föld és Svédország egyik összekötő vonalán közlekedik, viseli oldalán e szép nevet, melyet Svédországban éppen annyian viselnek, a hány csecsemőt nálunk „Jánosnak“ szánnak. Tehát „Oscar“ a város és hajlékom, ez a cajtű, melyben az első napot láttam meg a tengeren. Valami nagyon kényelmesnek nem mondhatnám. Ablaka oly kicsiny, hogy egy kissé rövidlátó embernek szemüveget kellene használnia, hogy felfedezze, merre fekszik. Az ágyban csak elfér valahogy az ember, ha némi kaucuk-művészeti ismerettel összehajtogatja magát; de engem azért sokáig nem engedett alunni az a gondolat, hogy milyen iszonyu sorsunk lenne nekünk, szegény utazóknak, most, ha ezek az ágyak procrustesi methodus szerint készültek volna. A mint az ember az ágyból kikel, a szekrény tetejére lép, onnan a székre és hogy végre a padlatra juthasson le, már ki kell lépnie cajtűjéből. Lépünk hát ki, (szépen az ágyról a szekrény tetejére, a szekrényről a székre, a székről ki a cajtűből) végezzük el a kurta reggelit, melynek kétszersültje oly csodálatos módon semmivé lesz a theában, hogy a ki először izleli, kétségkívül azt mondja rá, hogy biz ezért egyszer is kár volt megsütni: — és menjünk a földélzetre.

Im itt a tenger.

A ki így egyszerre egy mérhetlen víztömeg közepén találja magát, (de nem olyanok, melyre a tengertelen nemzeti hiuság ráfogja, hogy nem lehet a tulsó partját

üres kifogásokat, melyeknek alapján háborút izent Németországnak. Russel helyesli azon békefeltételeket, melyeket Bismarck herceg mult szeptemberben Favrenak följajánlott. A fönforgó viszonyok között Németországot illette meg a jog, hogy békefeltételeket szabjon Franciaországnak. A nemes lord végre helyesli és dicséri azon részrehajlatlan politikát, melyet Granville angol külügyér a háboru egész tartama alatt tanusított.

— Malta szigetén a jezsuiták fondorkodni és izgatni kezdenek. Miután Rómában lejárt e latrorszerzet csillaga, most tagjainak egy része Maltában ütötte fel a főhadiszállást. Zárdákat és iskolákat alapítottak, hogy terjesszék az erkölestelenség és jezsuitizmus mérget. Mi több, angol lapok szerint az érdemes szerzet összeköttetésbe helyezte magát a brigansokkal, kik löszert és fegyvereket most a jezsuitáktól kapnak. La Valette fővárosba egy bourbonista és clerikális clubb alakult, mely egész Olaszországra ki akarja terjeszteni sötét hálóját. — Kíváncsiak vagyunk, meddig fogják tűrni a máltai angol hatóságok e botrányos üzemeket.

A KELET magán-távirata.

Feladatott Pesten, aug. 10. 10 ó. 20 p. d. e.

Érkezett: aug. 10. 11 ó. 15 p. d. e.

Hirlik, hogy az Ischli találkozást miniszter conferencia kísérendi Salzburgban. A második találkozás Bismarck jelenlétében e hó végén Gasteinban történnek.

A porta visszautasítá a felhívást a rumén vaspálya kérdésbe avatkozásra.

A poroszok Troyes kiürítését megkezdék. A hadi törvényszék keddi ülésében a tuszok meggyilkolásáról csak ismert tényeket derített ki. A juliusi szobor annyira megsérült, hogy lehordása elrendeltetett.

Thiers Olaszország és a pápa kibékítésén fáradozik.

NAPI HIREK.

Kolozsvár, augusztus 10.

— Báró Kemény Domokost a közmunka- és közlekedési magyar ministerium osztálytanácsosát a király a felelősszaki minister előterjesztésére miniszteri tanácsosi címmel ruházta föl.

— Dr. Császár Károly, a helybeli polgári tanoda igazgató-tanára és lapunk belmunkatársa, Pest városának tegnapi tartott képviselői közgyűlésében a Pest városi fő-reáltanodához a mennyiségügyi tanszékre egyhangulag választott meg tanárnak. Bár sajnáljuk, hogy körünkől távozik, mégis örvendünk a választásnak, mert fényesen tanuskodik arról, hogy hazánkban a liberalis felfogás mind nagyobb tért foglal el, különösen pedig örvendünk ennek az esetenek, mert a hegymögi részről éppen Császár Károly ellen annyi és nemtelen (!) eszköz hozatott mozgásba, hogy egy ideig már is az ultramontán elem győzelmétől féltünk, a mi hála a pestiek liberalis gondolkodásmódjának, még sem sikerült.

— Ceresa Lajos, nemzeti színházunk első tenoristája, eljegyezte magát Reinhardt Teréz kisasszonnyal. Ezel megzaporodott a közlékek száma, melyek e jeles művészt városunkhoz láncolják.

— Figyelmeztetés. Sokszor volt már alkalmuk a a lapoknak figyelmeztetni a közönséget, hogy óvakodjanak

látni és valaki a tulnan fekvő templom ablakait is megolvasta) lehetetlen, hogy bizonyos megdöbbenés ne fogja el. Szemünk a végtelenség képén nyugszik és halljuk az egymást szünet nélkül támasztó és romboló habok zajában az egyesek örök változásának hangjait a mindenség örök egyformaságában. A kép, mely mielőtt e reflexiók elménkben megszületnének, már hatásukkal kedélyünket ostromolja, alig leírható. A végtelen víz mindenfelé, melyet csak a ráboruló ég rekeszt el szemeink elől és az ég, mely minden oldalon aláhajol hozzánk. A mint e látvány első, megdöbbenő határán tul vagyunk, az egyhangu nagyszerűsége bilincseli le kedélyünket. Megállit mozdulatlanul egy helyett, magába mélyesztí tekintetünket és nem enged szabadulnunk. Keresünk változatosságot itt, vagy ott; de nem találunk sehol. A habok örökké egyformán emelkednek és süllyednek. Nézzük, mig végre összefut szemünk előtt az örök egyhangu kép és elandalit a habok csöndes locsogása. Bár évezredek óta megszámlálhatatlan fűzfapoéta dolgozik izzadva, fázva rajta, a tenger hatását mi sem közelíti meg. Egészen különös és mindentől elütő az, a mit csak láthatunk. Nem a pusztát, melyen nyáj legelészik, a szellőben inog a kalász, reng a délibáb és szól a kolomp. Itt megannyi külön érdekel, külön vonja tekintetünket magára, megosztja figyelmünket és nem enged, hogy az egyhangu nagyszerűsége oly mértékben hason kedélyünkre, mint ez a tengeren történik. Ezen nincs nyáj, nincs fű, nincs délibáb, nincs kolomp, csak a hullámoknak örökké egyforma milliója: a víz és az ég, mely mindenütt jelenvaló. A leghidegebb embert is bizonyos fokig merengővé teszi e látvány. Legalább jól esik magunkra lennünk és terhünkre lenne, ha azt, a mi bennünk történik, köznap szavakkal profanálnunk kellene. Minden azt éreztetni velünk, a mit Michel Angelo a campagnei erdőről mondott; „jól esik ott élvezni az egyedüllét komoly örömeit.“

A hosszú szakállu, bajszatlan, svéd matrözök sürgőnek, kiabálnak és füstölnek mindenütt; az utasok, ha

(285)

(2-3)

Eladó birtok!!!

Hunyadmegyében, Déva városában lévő belső-telek, hozzátartozóival, — ugyancsak Hunyadmegyében a Benczenczi részjószág örök áron eladók.

Értekezhetni gr. Teleky Gusztáv urnál, Gyéresen.

(25)

(27-30)

Hihetetlen, de mégis igaz,
hogy az alább felsorolt

REGULÁLT ÓRÁK

oly mesés olcsó áron adatnak el.

Csak 10 frt egy valódi ezüst hengeróra, kristályüveggel, percz mutatóval, valódi talmi aranylánczal, medaillonnal és jótállási jeggyel.

Csak 19 frt 50 kr egy valódi angol finom tűz-aranyozású ezüst chronometer óra, kettős köpenynyel, finoman zománcozva, kristályüveggel, finom talmi aranylánczal, medaillonnal és jótállási jeggyel.

Csak 15 frt 50 kr egy valódi angol, finom tűz-aranyozású ezüst chronometer óra, egy köpenynyel, lánc- és medaillonnal, valamint jótállási jeggyel.

Csak 14 frt egy valódi angol esinos talmi aranyhenger óra, legújabb mintájú, kettős kristályüveggel, melyben a szerkezet elzárva is látható, talmi aranylánczal, medaillon és jótállási jeggyel.

Csak 14 frt egy talmi arany óra, kettős köpenynyel, savonette, rugóra, kristályüveg- és nickelművel, valódi talmi aranylánc- és medaillonnal, valamint jótállási jeggyel.

Csak 17 frt egy valódi angol, ezüst horgony óra, kristályüveg- és finom vésett, lánc- és medaillonnal, valamint jótállási jeggyel.

Csak 15 vagy 18 frt egy angol Prince of Wales, remontoir óra, a legerősebb esőüreggel (caliber), kristályüveggel, nickelművel, valódi esinos talmi aranyba foglalva. Ez órák a többiek felett azon előnnyel bírnak, hogy azokat kules nélkül lehet igazítani és felhuzni. Ily órákhoz mindenki egy talmi aranyláncot, medaillont ingyen jótállási jeggyel kap.

Csak 15 vagy 18 frt egy egészen kised női óra, valódi ezüsből, valódi aranyozással, nemkülönben valódi talmi arany nyaklánczal és jótállási jeggyel.

Csak 13 frt egy ezüst henger óra, rugóra és erős kristályüveggel, nemkülönben lánc- és medaillonnal talmi aranyból.

Csak 22 frt egy legfinomabb ezüst horgonyóra, 15 rubinra, legfinomabb talmi arany lánc- és medaillonnal.

Csak 24 frt egy ezüst remontoir óra, mely kules nélkül felhuzható, talmi arany lánc- és medaillonnal.

Csak 24, 26, 28 frt arany női órák, lánc, medaillon és jótállási jeggyel.

Minden ezüst és arany óra, a cs. kir. fémek bélyegző hivatala által bélyegzett.

Talmi aranylánczok: rövidék frt 1. 30, 1. 60, 2. 3, 4, 5, 6. hosszuk frt 1. 60, 2. 50, 3. 4, 5, 6, 7.

Valmenynyi órák első minőségűek, és másokkal csekélyebb minőségűekkel fel nem cserélendők.

Az üszszegnek előre beküldése vagy utánvétel mellett, minden megrendelés 24 óra alatt teljesítetik, és a kívánatnak meg nem felelő cikkek, a legkésőbbesben kicseréltetnek. Nem regulált órák 2 frttal olcsóbbak. Árjegyzékek ingyen.

Óraművesek és órakereskedők, egy az órák minden nemeiben nagy választékú készletet találnak, és csak a közvetlen Angolhonból és első kézből megszerezés, valamint a nagybani tömeges árusítás teszi lehetővé az órákat oly olcsón árusíthatni.

GLATTAU N.

I. bécsi óratelepszete (Etablissement) 51. Kärntnerstrasse 51. Palais Todesco.

Ujból is figyelmeztetjük a t. cz. közönséget, hogy ezen kéjvonal visszavonhatatlanul a fennirt napon és órában indulni fog, s ellenkezőt írók és beszélőknek kérjük hitelt nem adni.

Minden e tárgyban tett tudakozásokat, úgy pénzküldeményeket bérmentesen kérjük Kibédy Biasini Domokos ezime alatt Kolozsvárra küldeni. Kelt Kolozsvárt, aug. 7-kén, 1871.

Biasini gyorsutazási intézete igazgatósága.

(287)

(1-6)

Az EUROLA című új szálloda Déesen piaczsoron

Szent-Mihály naptól kezdve bérbe adandó; továbbá ugyanazon épületben kereskedői boltoknak s raktáraknak alkalmas helyiségek.

Értekezhetni Déesen tulajdonos

NALÁCZY FARKASSAL.

(44)

11/8

(8-*)

FEHÉR MELL-SZÖRP

(weiser Brust-Syrup)

több egészségügyi hatóságok s tisztí főorvosok által igazolva,

mindennemű idült köhögések, mellfájások, nátház, elévült rekedtség, torokbántalmak s tüdő-elnyálkásodás ellen eddig még kielégítő siker nélkül soba nem használtatott! — Ezen szörp mindjárt az első használatnál feltűnőleg jótékonyan hat, — különösen gőrcsős köhögés és számarhurtnál; elősegíti a nehéz s megaludt nyálkákiköpést, a gégeingert azonnal enybiti, s rövid idő alatt eltávolítja minden, — még az oly heves és gonosz aszkórköhögést is, s a vérhányást.

Egy kisebb üveg 60 kr., nagyobb üveg 1 frt.

Mayer G. A. W., gyáros Breslauban.

Kapható: Kolozsvárt, Binder K. gyógyszerésznél belső monostortéza a Redout során. Sz. Udvarhelyt: Veress Ferencz urnál.

IRODALMI UJDONSÁGOK!!

MAGYAR POLGÁRI

törvénykezési rendtartás.

(1868. LIV. törvényczikk.)

Felvilágosító és utasító jegyzetekkel kísérté GROISZ GUSZTÁV, jogtudor, a kolozsvári m. kir. jogakademián a büntetőjog és a polgári törvénykezés ny. r. tanára, a bírói és jogtörténelmi államvizsgálati bizottságok tagja.

Nagy 8-rét, 662 lap. Ára 5 frt.

E munkában az elméleti és gyakorlati iránynak egyaránt elég van téve. A törvény előadása azon sorrendben történik a melyben a törvényben az egyes §§-ok következnek, ezt kívánván a munkának gyakorlati irányra, minthogy ezen előadási rendszer a törvény egyes határozmányainak felkeresését könnyíti; — azonban a törvény minden egyes címét és fejezetét egy általános bevezetés előzi meg, melyben az azon cím- vagy fejezetben tartalmazott elvek megismertetve és kellőleg megvilágosítva vannak, így a munka a jogtanuló ifjúságnak is hasznos tankönyvvé szolgálhat; — végül a törvény eredeti szövegét felvilágosító és utasító jegyzetek kísérik s egyszersmind a fontosabb iromány-példák az illető helyeken felvételtek.

Azon körülmény, hogy szerző e munkának megírásával nem sietett, ennek csak előnyére szolgált, mivel így lehetséges lett, hogy a m. kir. curiának mint semmitőszéknak az új törvénykezési rendtartás életbelépte óta hozott elvi jelentőségű döntvényei mindenütt figyelemben tartattak és felhasználtattak, melyek pedig a törvény kellő értelmezésére igen hasznos anyagot nyújtanak, míg a törvény életbeléptével majdnem egyidejűleg megjelent munkák ezen hasznos anyagot merőben nélkülözik.

Községi faiskola.

Alapvonalok a gyümölcsstenyésztesre.

Községek, néptanítók, gazdák számára írta Kócsi Károly, a kolozsvári ev. ref. főtanodában a természetrajz r. tanára.

(A szöveg közé nyomott 58 ábrával s egy tervlappal.)

Nagy 8-rét, X. és 200 lap. Ára 1 frt 50 kr.

A Szent-István koronaországainak népessége

a területek, lakviszonyok és házi állatok kimutatásával. Az 1870-ben végrehajtott számlálás eredményei, s egyéb hivatalos adatok alapján összeállította Keleti Károly. Ára 50 kr.

A polgári bíróságokra vonatkozó 1869, 1870, 1871. évi törvényczikkek.

Hivatalos kiadás. Ára 50 kr.

COLLECTION

of

British authors.

Tauchnitz edition.

E jeles kiadás régibb és legújabb kötetei folyvást kaphatók.

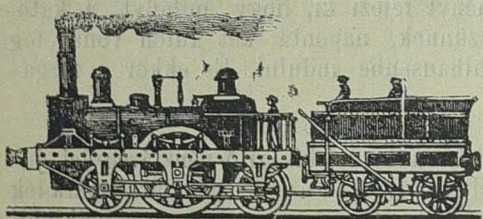
Tagebuch während der Belagerung von Paris

von HENRY LABOUCHERE Correspondent der „Daily News“ in Paris 2 Thle. Ára 1 frt 90 kr.

Kunstgeschichte des Alterthums

von Dr. FRANZ REBER.

Mit 250 Holzschnitten. Ára 5 frt 70 kr.

Kéjvonat

Kolozsvárról

PESTRE: tetemesen leszállított árban!!

Minekutánna felséges koronás királyunk, az egész nemzet által szeretve tisztelt felséges nevével a királynővel Budán a Szent-István ünnepi körmenetben először vesznek részt, és ezen alkalommal a magyar királyi testőrség új diszöltönyét először fogja használni, ez okból ez ünnepély díszé és fénye rendkívüli lesz, egész Pest és Buda minden nevezetességei, mulatóhelyei ezen napokon a tömegesen tóduló idegeneknek mind nyitva fog állani, azért alólirt igazgatóság

folyó évi augusztus 19-kén reggeli 9 és fél órakor egy sebes kéjvontatot fog Kolozsvárról Nagy-Váradra, Pestre és vissza rendezni,

még pedig visszavonhatatlanul,

akár kevés, akár sok útas jelentkezék, — a megérkezés Pestre 20-kán reggeli 4—5 óraközött történik, a visszaindulás kinek-kinek saját tetszésétől függ és 26-káig bezárólag bármely személy- és vegyesvonattal visszaútaztathatni.

A programmot holnap közöljük, csak azon egy kérésünk van a t. cz. résztvevni óhajtó közönséghez, hogy alólirt igazgatóságot, a ki az egész felelőséget magára vállalta, legalább folyó hó 17-keig értesíteni sziveskedjenek, úgyszintén a vidéki t. cz. útasok kéretnek a helyek árát posta útján jóelőre beküldeni, hogy 17-ig azt megkaphassunk (a jegyeket bejövetelekkel veendik által) mert az útasok száma határozott levén, ha a kellő szám betelik, több útas fel nem vétetik semmi szín alatt.

Ezen kéjvontathoz Kolozsváron kívül még Bánffy Hunyadon is fel lehet ülni következendő árszabály szerint:

	(286)	(2-3)
II. hely Kolozsvárról Pestre s vissza	22 frt.	
„ B-Hunyadtól Pestre s vissza	20 frt.	
„ Kolozsvárról N.-Váradra és vissza	8 frt 50 kr.	
III. hely Kolozsvárról Pestre s vissza	15 frt.	
„ B-Hunyadtól Pestre s vissza	13 frt 50 kr.	
„ Kolozsvárról N.-Váradra és vissza	6 frt.	